

Chronická tonzilitida

Chronická tonzilitida je jedno z **nejčastějších** onemocnění dospělého věku.

- Jedná se o chronický **ložiskový zánět postihující parenchym tonsil** (jak v okolí lakun, tak ve vazivovém stromatu).
- U dospělých jsou postiženy především patrové tonsily, u dětí i tonsily nosohltanové.
- Vzniká nejčastěji po recidivujících angínách, ale může vzniknout i po jedné těžké angíně (př. difterická angína, angína při infekční mononukleóze).

Etiopatogeneze

- Většinou se jedná o **smíšenou bakteriální infekci**, na které se podílejí β -hemolytické streptokoky a další bakterie, které v lakunách **dlouhodobě** perzistují.

Příznaky

- subfebrilie (nejčastěji ráno)
- únava
- parestézie a pocity cizího tělesa v krku (parestézie jsou výraznější při polknutí naprázdno)
- dráždění ke kašli
- zápach z úst (způsoben rozkladem obsahu tonsilárních krypt)

Nález

- Tonsily mohou být hypertrofické, atrofické, prosáklé, bledé nebo zarudlé.
- Zpravidla dochází k jizvení povrchu mandlí, zjizvená ústí lakun pak neumožní vyprazdňování obsahu fyziologickou masáží při polykání, sekret v mandli stagnuje a vytváří čepy (žlutavá barva, charakter hrudek mazlavé konzistence). **Čepy** jsou nekrotické, sekvestrované části tonsil infiltrované imunitními buňkami a patogeny.
- Tonsily mohou být asymetrické – v mandli zůstávají nevyhojená drobná zánětlivá ložiska způsobující chronický zánět.
- Pouzdro mandle bývá ztlustělé, často nacházíme srůsty v paratonsilárním prostoru.

Léčba

- Terapie **konzervativní** – po kultivaci ATB dle citlivosti (systémově), antibiotika a antiseptika (lokálně), mechanické čištění a výplachy tonsil.
- Při neúspěchu terapie **chirurgická** – tonsilektomie, popř. adenotomie.

Odkazy

Související články

- Angíny
- Diferenciální diagnostika povlakových angin

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. ©2007. [cit. 2009]. <http://jirben2.chytrak.cz/materialy/orl_jb.doc>.

Použitá literatura

- KLOZAR, Jan, et al. *Speciální otorinolaryngologie*. 1. vydání. Praha : Galén, 2005. 224 s. ISBN 80-7262-346-X.
- HAHN, Aleš, et al. *Otorinolaryngologie a foniatrie v současné praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2007. 390 s. ISBN 978-80-247-0529-3.

Streptococcus pyogenes

Typy streptokokových hemolýz – původci tonzilitid patří většinou mezi **β -hemolytické streptokoky** skupiny A